

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1429/2022
24.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Невенке Важић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Предрага Басарића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву К 643/20 од 27.07.2022. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 145/22 од 26.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.01.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву К 643/20 од 27.07.2022. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 145/22 од 26.10.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву К 643/20 од 27.07.2022. године окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ, па му је изречена условна осуда тако што је утврђена казна затвора у трајању од три месеца и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени за време од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. На основу члана 264. став 1. КЗ, окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка у износу од 7.000,00 динара на име судског паушала, а све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Панчеву Кж1 145/22 од 26.10.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Панчеву и браниоца окривљеног, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Предраг Басарић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновно суђење или да исте преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати. Бранилац као незаконит доказ, најпре, означава фотокопију „Dow Corning Quality Bond“ сертификата на име ДОО „All Sistem“ из Панчева, коју је издало привредно друштво из Загреба на енглеском језику, истичући да је одредбом члана 11. ЗКП прописано да су у поступку у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, због чега се поставља питање како је суд наведену исправу, сачињену на енглеском језику, могао прочитати на главном претресу од 22.07.2022. године. При томе је, према ставу одбране, очигледно да је оно што је унето на записник о главном претресу пуко набрајање писаних доказа у списима предмета, а не и читање истих, иако се судска одлука може заснивати само на доказима који су изведени у току поступка. У вези са тим, бранилац у захтеву указује и то да је суд окривљеног осудио само на основу тог доказа, а да у списима предмета нема других доказа о садржини наведене исправе. Поред изнетог, бранилац незаконитим доказом сматра и исказ сведока ББ, који је дат пред Жупанијским судом у Загребу, на чије саслушање нису позвани окривљени и бранилац. Према наводима захтева, суд је одбио предлог одбране за непосредно испитивање овог сведока позивајући се на Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима („Сл. гласник РС“, бр.20/2009), при чему занемарује одредбу члана 12. тог закона, којом је прописано да се у том поступку сходно примењују одредбе Законика о кривичном поступку. Полазећи од наведеног и чињенице да је сведок ББ саслушан по наредби Основног јавног тужиоца у току истраге, те да је одредбом члана 300. став 1. ЗКП прописано да је јавни тужилац дужан да осумњиченом и браниоцу упутити позив да присуствују испитивању сведока, а ставом 6. истог члана да, ако позив окривљеном и браниоцу није достављен у складу са одредбама тог законика, јавни тужилац може предузети испитивање сведока само по претходном одобрењу судије за претходни поступак, то се, према наводима захтева, на записнику о саслушању наведеног сведока, сачињеном супротно одредби члана 300. ЗКП, правноснажна пресуда није могла заснивати.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Одредбом члана 419. став 1. ЗКП, прописано је да суд заснива пресуду само на доказима који су изведени на главном претресу.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, у вези са чланом 419. став 1. ЗКП, постоји ако се пресуда заснива на доказу који уопште није изведен на главном претресу.

Из списка предмета – записника о главном претресу одржаном дана 22.07.2022. године произлази да је суд на сагласан предлог странака прочитао фотокопију „Dow Corning Quality Bond“ сертификата на име ДОО „All Sistem“ из Панчева са роком

важења до јуна 2018. године, на који доказ окривљени и његов бранилац нису ставили примедбе.

Према томе, правноснажна пресуда се, када је у питању наведени сертификат заснива на доказу који је изведен на главном претресу, у складу са одредбом члана 405. став 1. ЗКП.

Из изнетих разлога, оцењени су као неосновани наводи захтева да се правноснажна пресуда заснива на доказу који није изведен на главном претресу и да је тиме на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. По налажењу овога суда, то што предметни сертификат није преведен са енглеског на српски језик, исти не чине незаконитим доказом, а истицањем ове околности од стране одбране, у суштини се оспорава садржина и доказна вредност ове исправе, односно указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што представља повреду закона из члана 440. ЗКП, која није дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4 ЗКП.

По оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости којима се указује да је записник о испитивању сведока ББ – 1024/20 од 02.07.2020. године, сачињен пред Жупанијским судом у Загребу, незаконит доказ, из следећих разлога:

Чланом 1. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима („Сл. гласник РС“, бр.20/2009), прописано је да се тим законом уређује поступак пружања међународне правне помоћи у кривичним стварима, у случајевима када не постоји потврђени међународни уговор или када одређена питања њиме нису уређена.

Законом о потврђивању уговора између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске („Сл. лист СРЈ – Међународни уговори“, број 1/98), уређен је поступак међусобног пружања правне помоћи у грађанским и кривичним стварима и услови под којима се та помоћ пружа између СР Југославије (између које државе и Републике Србије постоји међународноправни континуитет) и Републике Хрватске.

Сходно изнетом, пружање међународне правне помоћи између Републике Србије и Републике Хрватске предузима се, по правилу, у складу са одредбама потврђеног међународног уговора, а у складу са одредбама Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, само ако одређена питања у њему нису регулисана.

Према одредби члана 23. став 1. Закона о потврђивању уговора између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске о правној помоћи у кривичним и грађанским стварима, општи видови правне помоћи обухватају извршење појединих процесних радњи, а између осталог, и саслушање сведока.

Одредбом члана 2. истог закона, прописано је да ће орган који подноси замолницу за правну помоћ, на захтев, бити од стране замољеног органа благовремено обавештен о времену и месту извршења замолнице, а ставом 2. тог члана је одређено да, заинтересовани правосудни органи и лица која учествују у кривичном поступку, као и њихови правни заступници могу присуствовати приликом предузимања радњи правне помоћи ако се с тим сагласи замољена држава уговорница.

Имајући у виду цитирану одредбу става 2. члана 25. Закона о потврђивању уговора између СР Југославије и Републике Хрватске о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима, присуство одређених лица (у конкретном случају окривљеног и браниоца), предузимању радње правне помоћи представља само могућност, па самим тим није ни постојала обавеза правосудних органа замољене државе, у конкретном

случају Републике Хрватске, да упути позив овим лицима да присуствују радњи испитивања сведока.

Врховни касациони суд указује и да је одредбом члана 12. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, на коју се бранилац позива, прописана сходна примена одредаба ЗКП, само у поступку пружања међународне правне помоћи, односно у процесноправној ситуацији када је Република Србија у таквом поступку замољена држава, што у конкретном случају није била.

Поред изложеног, исказ сведока ББ, је у складу са одредбом члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП прочитан на главном претресу, на сагласан предлог странака, на који окривљени и бранилац нису имали примедбе.

Следствено изнетом, наведени доказ ни сам по себи, нити по начину прибављања, није у супротности са одредбама ЗКП, другим законом или опште прихваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима и стога представља доказ који је могао бити коришћен у кривичном поступку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оценио као неосноване.

Поред изнетог, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује и на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да предметна исправа, чак и да је преведена и прочитана на српском језику, не може имати својство исправе у правном саобраћају Републике Србије, јер се ради о исправи на страном језику, издатој ван граница Републике Србије и неподобној за легализацију, којој подлежу само оне јавне и приватне исправе на којима су потписи издаваоца оверени од стране надлежног органа, што у конкретном случају није учињено. У вези са изнетим, бранилац у захтеву истиче и то да је окривљени, према изреци пресуде, преиначени сертификат употребио као прави, тако што га је послао путем „mail-a“, што нужно подразумева да је у прилогу електронске поруке могла бити само обична или неовверена фотокопија исправе, која не може бити предмет извршења кривичног дела фалсификовање исправе, и да самим тим слање неовверене копије – скенираног примерка исправе, у прилогу електронске поруке, не може бити кривично дело.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд је оценио као неосноване, а како су исти неосновано истицани у поступку по редовном правном леку, то овај суд прихвата разлоге дате на страни 11, у ставу 2 образложења другостепене пресуде (на које се указује и у образложењу првостепене пресуде на страни 12, у ставу 2), као довољне и јасне и на исте упућује, у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Образлажући повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује и на неразумљивост изреке првостепене пресуде наводима да изрека пресуде не садржи опис праве исправе, већ да је у истој само означено да је то „преиначени сертификат“ без броја, датума издавања и рока важења, што представља повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП.

Како према одредби члана 485. став 4. ЗКП, повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, не представља законски разлог због кога је дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца, то се Врховни касациони суд у оцену ове повреде није упуштао.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић